

[Auken.]

dispositionsplaner. I parentes kunne man måske spørge ministeren, om det ikke var godt, nu da ministeren har fundet et mere danskklingende navn som lokalplaner, om man så også ændrede betegnelsen dispositionsplaner og måske talte om arbejdsplaner, handlingsplaner el. lign. Den ændring, der sker, er altså, at der ikke længer skal være tale om en statslig godkendelse af dispositionsplanerne, dog således at ministeren af egen drift i særlige tilfælde kan gribe ind i særlig vigtige spørgsmål, og når der foreligger således godkendte dispositionplaner, skal kommunerne selv kunne godkende deres egne detailplaner eller lokalplaner, som det hedder i lovforslaget.

Der er noget tiltalende ved dette mønster. Staten har via sine landsplandirektiver og vidtgående godkendelsesbeføjelser en mulighed for en rammestyling af regionplanlægningen, og dette føres ud i livet gennem amternes godkendelse af kommunernes dispositionsplaner, hvorefter kommunerne selv har ansvaret for at udmønte hensigterne, intentionerne, i deres lokalplaner. Omvendt bevares det kommunale initiativ i hele regionplanlægningen og den kommunale planlægning, sådan at planlægningsprocessen ikke bare bliver noget, der kommer ovenfra og ned, men også noget, der kommer nedefra og går opad.

Imidlertid er vi i socialdemokratiet betænkelige ved og skeptisk indstillet over for de overgangsordninger, som ministeren foreslår. Selv om der kan være noget tiltalende i en vis valgfrihed for de lokale myndigheder, kan der også være noget betænkeligt i at give amterne godkendelsesbeføjelsen over kommunernes dispositionsplaner, før der foreligger en godkendt regionplan.

Den foreslåede ordning vil måske netop kunne slå hele arbejdet med regionplanlægningen i stykker, og den vil være vanskelig at administrere i praksis, ikke blot for kommunerne, men også for amterne. Derfor vil det nok være klogt at sætte dispositionsplanforpligtelsen i kraft straks, men vente med at overføre godkendelseskompetencen til amterne til det tidspunkt, da der foreligger en godkendt regionplan.

Nogenlunde de samme betænkeligheder gælder ved den kommunale godkendelse af

lokalplaner, før der foreligger en godkendt dispositionsplan for kommunen. Derfor må vi lægge stor vægt på § 21 i lovforslaget og vil overveje en styrkelse af den styringsmulighed, der ligger her for ministeren, indtil en dispositionsplan for kommunen kan foreligge.

Hvad angår dispositionsplanens opbygning, er vi enige i forslaget om, at den i hovedtræk skal omfatte den fremtidige udvikling i hele kommunen, men at den for de enkelte dele af kommunen bør være mere detaljeret. En sådan smidighed tror vi vil være en betydelig fordel i kommunernes, ikke mindst de store kommuners, arbejde med dispositionsplanlægningen.

Et centralt led i reglerne for tilvejebringelse af dispositionsplaner og lokalplaner er de forbedrede muligheder for offentlighedens medvirken. Principperne for lands- og regionplanlægningsloven er overført til afsnittet om dispositionsplanernes tilblivelse, fremlæggelse af alternative forslag, 6 måneders debat, oplysningsarbejde i befolkningen osv. Ved lokalplanerne skal de direkte implicerede borgere sammen med interesserede private og offentlige organisationer underrettes om forslagernes indhold og deres konsekvenser med motivering og mulighed for mindretalsindstillinger, noget vi lægger stor vægt på. Disse regler vil socialdemokratiet fastholde og gerne være med til at styrke.

Imidlertid forsvinder efter lovforslaget den vide klageadgang, som var i de tidligere byplanlove, og man kunne måske overveje at sikre borgernes retssikkerhed ved at udvide ombudsmandens kompetence til også at omfatte kommunalbestyrelsernes arbejde. Heri ville der ligge en betydelig forbedring af borgernes retssikkerhed, men det er jo noget, der skal overvejes, også i anden sammenhæng.

Vedrørende forholdet til de private er socialdemokratiet tilhænger af, at ekspropriationsadgangen for kommunerne i § 31 udstrækkes til også at gælde, når der blot foreligger en dispositionsplan, da formuleringen jo efter sin ordlyd rummer mulighed for ekspropriation, ikke alene til offentlige formål, men også til boligformål og erhvervsformål, som vi tidligere har fremsat forslag om det her i folkettinget. Vi er imod den mulighed, der efter § 38 gives private til